

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA KONINA ZA 2011 rok

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz uchwalonym przez Radę Miasta Konina Programem Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Konina na lata 2011 – 2015 ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2011 r. realizowano zadania zawarte w w/w Programie.

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się zjawiska narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym na terenie miasta Konina. Cel ten realizowany jest w trzech obszarach działania:

1. profilaktyka;
2. leczenie, rehabilitacja, reintegracja i ograniczanie szkód zdrowotnych osób uzależnionych;
3. epidemiologia, monitoring, ewaluacja.

Czwarty obszar dotyczący ograniczenia podaży realizowany jest przez policję.

Jako cele operacyjne Programu przyjęto:

1. zmniejszenie tempa wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków,
2. ograniczanie szkód zdrowotnych osób uzależnionych,
3. rozwój usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
4. ograniczenie zakażeń HIV, HCV i innych chorób związanych z używaniem narkotyków.

Realizację celów wyznaczało pięć głównych kierunków działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii i zawarte w nich zadania programu.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

1. W 2011 r. kontynuowano realizację zadania publicznego pod nazwą „Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkotykowym”. Zadanie to realizuje na terenie miasta Konina Stowarzyszenie MONAR. Realizacja zadania obejmuje poradnictwo i terapię, dla osób uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz eksperymentujących z nimi, jak i terapię dla rodzin tych osób. Działania podjęte w trakcie realizacji zadania mają na celu zwiększenie świadomości wśród osób dotkniętych problemem narkotykowym, a tym samym zmniejszenie społecznych i indywidualnych zagrożeń uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. W okresie sprawozdawczym udzielono ogółem 320 porad, konsultacji i informacji w tym około 100 porad telefonicznych. Z pomocy

terapeutycznej w Punkcie Konsultacyjnym skorzystały 52 osoby, z czego 22 to osoby z problemem narkotykowym a 30 - rodziny osób uzależnionych. Siedem osób skierowano do stacjonarnego ośrodka leczenia uzależnień. Charakteryzując grupę korzystających z pomocy w Punkcie Konsultacyjnym należy zwrócić uwagę, iż w większości są to ludzie młodzi pomiędzy 16 – 25 rokiem życia. Przeważają wśród nich chłopcy w wieku gimnazjalnym i szkoły średniej. Znacznie mniej jest dziewcząt. Osoby te w większości używały kilku środków psychoaktywnych równocześnie (marihuane, amfetaminę, alkohol). Należy podkreślić również, że częściej ze świadczeń Punktu Konsultacyjnego korzystali rodzice i opiekunowie dzieci i młodzieży używającej narkotyków. Wśród osób zgłaszających się do Punktu (najczęściej po telefoniczną poradę lub informację) byli pracownicy policji, kuratorzy, wychowawcy szkolni i pedagodzy, którzy aktywnie włączają się w działania motywujące młodych ludzi do terapii. W 2011 r. udzielono 20 takich porad i konsultacji. Przy Punkcie Konsultacyjnym funkcjonuje hostel dla osób po ukończonym leczeniu stacjonarnym, z pomocy w ramach programu postrehabilitacyjnego pod nazwą „Nazajutrz” skorzystało w 2011 r. 12 osób. Trzy osoby przebywające w hostelu usamodzielnili się wróciły do środowiska. Nadal utrzymują abstynencję i korzystają ze stałego wsparcia terapeutów w Punkcie Konsultacyjnym. W trakcie realizacji programu zrealizowano 218 godzin obejmujących:

- 50 godzin interwencji kryzysowej
- 72 godziny grup wsparcia
- 96 godzin zajęć poświęconych rozwojowi osobistemu w ramach grup terapeutycznych.

2. W okresie sprawozdawczym Miasto Konin współpracowało z trzema poradniami leczenia uzależnień oraz z oddziałem leczenia uzależnień. Każda z w/w placówek kieruje swoją ofertę także do osób uzależnionych od narkotyków. Do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych coraz częściej napływają wnioski o leczenie osób, które poza alkoholem używają narkotyków. Osoby, które udaje się zmotywować do leczenia Komisja kieruje do placówki terapeutycznej a następnie monitoruje przebieg ich leczenia. W 2011 r. cztery osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, w wyniku tych działań, podjęły terapię. Dane statystyczne uzyskiwane z placówek terapeutycznych są pomocne w monitorowaniu problemów narkomanii na terenie miasta Konina i dają pełniejszy obraz zjawiska dla służb powołanych do jego minimalizacji.
3. W Wydziale Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Koninie znajduje się, na bieżąco aktualizowany, adresowy spis placówek terapii uzależnienie dla narkomanów z telefonami, opisem oferty terapeutycznej i warunków przyjęcia. Jest on dostępny dla wszystkich zainteresowanych – osób uzależnionych, ich rodzin, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych, pracowników pomocy społecznej.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej

1. W ramach realizacji zadania publicznego „Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkotykowym” prowadzone jest poradnictwo dla rodzin osób uzależnionych od narkotyków. Osoby zgłaszające się po pomoc do Punktu Monar, to w największym odsetku rodzice i osoby bliskie tych, którzy sięgają po środki psychoaktywne. Zwykle skoncentrowani na poszukiwaniu pomocy dla swoich dzieci, podczas kontaktu z pracownikami Punktu Konsultacyjnego uświadamiają sobie, że sami potrzebują pomocy. Terapeuci pomagają im w pracy nad sobą, nad zmianami postaw wychowawczych, zmianami relacji w rodzinie. W 2011r. z tej formy pomocy skorzystało 30 osób. W Punkcie Monar uzyskali wsparcie psychologiczne, wskazówki jak motywować bliskich do leczenia, uczyli się konsekwentnych postaw rodzicielskich.
2. Realizując Program Przeciwdziałania Narkomanii Miasto Konin utrzymuje stałą współpracę z poradniami leczenia uzależnień, które prowadzą poradnictwo i terapię dla rodziców młodzieży z problemem narkotykowym. Ważną rolę edukacyjną dla rodzin osób uzależnionych od narkotyków pełnią zespoły motywujące Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W trakcie spotkań rodziny były informowane o możliwości skorzystania na terenie miasta Konina z pomocy terapeutycznej i prawnej. Często motywowano je do podjęcia własnej terapii ze względu współuzależnienie.
3. W ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowane były zadania z zakresu interwencji kryzysowej realizowane przez Sekcję Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie oraz Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich w Koninie. Z oferty świadczeń oferowanej przez w/w mogą korzystać wszystkie osoby, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, a więc i rodziny osób z problemem narkotykowym. Otrzymują tam, w ramach interdyscyplinarnego poradnictwa, fachową pomoc i wsparcie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadania realizowane w tym obszarze w większości finansowane były w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Programy profilaktyczne realizowane były w różnych formach w szkołach, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, w ramach zajęć sportowo – rekreacyjnych. Uczyły dzieci i młodzież różnorodnych umiejętności psychospołecznych m.in.: asertywności, jasnego wyrażania swojego zdania, umiejętności wyrażania emocji w sposób społecznie akceptowalny,

umiejętności radzenia sobie ze złością i agresją, budowania pozytywnej samooceny, konstruktywnej komunikacji intra – i interpersonalnej.

1. W ramach programów profilaktycznych promowano wśród dzieci i młodzieży zdrowy styl życia oraz aktywne formy spędzania wolnego czasu. Realizowano to zadanie poprzez „Prowadzenie zajęć rekreacyjno – sportowych z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Konina” tzw. Osiedlowe Szkółki Sportowe. Realizatorem zadania był Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Na realizację zadania w 2011 r. przeznaczono kwotę 104 972,06 zł.

W ramach zajęć Osiedlowych Szkółek Sportowych zrealizowano 135 godzin zajęć profilaktycznych, prowadzonych przez pedagoga i psychologa, przynajmniej 3 dni w tygodniu średnio przez 5 godzin tygodniowo. Zajęcia prowadzone były metodą „pedagogiki zabawy” i „pedagogiki ulicy”. Bardzo ważnym elementem zajęć profilaktycznych była akcja informacyjna dotycząca skutków oddziaływania środków psychoaktywnych na organizm ludzki i dalsze jego funkcjonowanie. Realizacja zadania miała na celu nauczenie dzieci i młodzieży organizowania swojego czasu wolnego w sposób alternatywny do zachowań ryzykownych.

Zajęcia sportowe prowadzili dobrze przygotowani do realizacji zadania: trenerzy, instruktorzy sportu, instruktorzy rekreacji oraz nauczyciele w-f.

W okresie od 18 kwietnia do 28 października 2011 r. w zajęciach rekreacyjno – sportowych uczestniczyło regularnie 509 osób, dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 19 lat.

Osiedlowe Szkółki Sportowe funkcjonowały na osiedlach: Starówka, Wilków, Chorzeń, Niesłusz, Zatorze, Osiedle Sikorskiego, III Osiedle, II Osiedle, V Osiedle, Gosławice i Łęczyn, czyli na całym obszarze miasta, przez co stały się łatwo dostępne dla każdego.

Zajęcia zabezpieczały możliwość spędzania czasu wolnego w bezpiecznych warunkach pod okiem profesjonalnie przygotowanych trenerów i integrowały dzieci i młodzież zamieszkującą poszczególne osiedla.

2. Kwotą 6 255,68 zł dofinansowano program profilaktyczno – wychowawczy pod nazwą „Czas wolny inaczej” realizowany przez Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Koninie w okresie od 1 września 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.

Beneficjentami programu byli uczniowie Ośrodka. W programie udział wzięło 60 osób w przedziale wiekowym od 8 do 23 roku życia. Ze szczególną dbałością dobrano zadania do realizacji uwzględniając indywidualne możliwości uczestników, ich stopień rozwoju i zainteresowania. Realizując założenia programowe szczególnie nacisk położono na rozwój artystyczny i uwrażliwianie wychowanków, co miało duży wpływ na eliminowanie agresji, wyciszenie, zwrócenie uwagi na szeroki wachlarz możliwości spędzania wolnego czasu. Przez realizację elementów programu profilaktycznego kształtowano w uczestnikach zajęć umiejętność rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, wyrównywania poziomu emocji, radzenia sobie ze stresem. Kształtowano również umiejętność zachowań asertywnych, dokonywania trudnych wyborów, budowania twórczych postaw.

W ramach projektu wychowankowie Ośrodka Szkolno – Wychowawczego brali udział w organizowanych warsztatach w zakresie profilaktyki uzależnień, w seansach

filmowych pod hasłem „Kino bambino” oraz wycieczkach do kina Helios. Realizatorzy programu przygotowali dla nich imprezy integracyjne oraz rajdy itp.

3. Kwotą 9 995,00 zł dofinansowano realizację zadania publicznego pod nazwą „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, realizatorem którego było Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Razem”. W ramach projektu 13 pedagogów szkolnych i nauczycieli z 7 konińskich gimnazjów ukończyło specjalistyczne szkolenie dla realizatorów Metody „Szkolnej Interwencji Profilaktycznej”. Szkolenie zrealizowano w wymiarze 25 godzin. Po ukończonym szkoleniu realizatorzy Metody „Szkolnej Interwencji Profilaktycznej” przeprowadzili 70 godzin zajęć profilaktycznych z uczniami gimnazjów. W zajęciach udział wzięło 776 uczniów. W ramach projektu odbyło się 14 godzin spotkań rodziców uczniów konińskich gimnazjów z terapeutą uzależnień, w spotkaniach udział wzięło około 200 rodziców. Przeprowadzonych zostało 7 dwugodzinnych szkoleń rad pedagogicznych łącznie 14 godzin. W szkoleniach udział wzięło 221 nauczycieli gimnazjów z terenu Konina. W ramach projektu zapewniono 30 godzin dyżurów specjalistów udzielających wsparcia rodzicom poszukującym pomocy w sytuacji kontaktu dziecka z substancjami psychoaktywnymi. W trakcie realizacji projektu udzielono 9 takich porad. Trudności pojawiające się w trakcie realizacji programu omawiano podczas spotkań superwizyjnych.

Realizację tego zadania ocenili wysoko pedagodzy szkolni, nauczyciele uczestniczący w projekcie, uczniowie i rodzice. Podkreślano wysoką jakość prowadzonych szkoleń, jak i ich przydatność w pracy z uczniami. Pedagogzy szkolni i nauczyciele podkreślają szczególnie ważne elementy projektu, które dobrze uzupełniają działania profilaktyczne realizowane przez szkoły, jako szczególnie potrzebne wskazywano spotkania rodziców z terapeutą uzależnień, zajęcia warsztatowe dla uczniów, szkolenie w zakresie prowadzenia rozmów interwencyjnych z uczniami, którzy mieli kontakty z substancjami psychoaktywnymi.

4. W 2011 r. Miasto Konin współorganizowało imprezę skierowaną do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu miasta Konina oraz młodzieży nieobjętej oddziaływaniami szkolnymi pod nazwą „Rock z Mikołajem”. Były to koncerty rockowe połączone z prezentacją materiałów audiowizualnych i prelekcjami, podczas których prowadzono akcję informacyjną o konsekwencjach zażywania substancji psychoaktywnych. Celem imprezy było bezpośrednie dotarcie do młodych ludzi i przekazanie im, w formie dla nich najbardziej atrakcyjnej, informacji o zagrożeniach, jakie na nich czyhają po zażywaniu środków psychoaktywnych. W spotkaniach udział wzięli przedstawiciele MONAR. Na realizację tego zadania przeznaczono kwotę 5 000,00 zł. Ewaluację programu prowadzono w oparciu o wypowiedzi uczestników, wśród których były m.in. takie: „... to było niesamowite, bardzo mi się podobało, szkoda, że mało grali, ale wykład był świetny, trochę wstrząsający, chciałbym znów uczestniczyć w takim wykładzie...”. „... przesłanie było bardzo celne przestrzegało nas przed tym co może nas spotkać ...”, „... uważam, że tematy poruszane na spotkaniu były bardzo ciekawe pod względem merytorycznym, ale również forma całego wydarzenia był interesująca...”.

5. W styczniu 2011 r. zorganizowano dla uczniów Gimnazjum nr 5 w Koninie spektakl teatralny pt. „Wspomnienie narkomanki”. Przedstawienie wystawiła Agencja Artystyczna „Joanna” z Kielc. Spektakl to sceniczna adaptacja książki „Pamiętnik Narkomanki” Barbary Rosiek. Fabuła w sposób dostępny dla młodego odbiorcy ukazuje mechanizm uzależnienia od narkotyków oraz pokazuje konsekwencje takich wyborów. Przedstawienie wywarło ogromne wrażenie na widzach.
6. Kwotą 2 565,00 zł sfinansowano realizację dwóch programów profilaktycznych w I Liceum Ogólnokształcącym w Koninie pn. „Życie nie po to jest by brać”. Udział w programach wzięło osiem klas I, ich nauczyciele oraz rodzice. Program pierwszy stanowił montaż słowno muzyczny skierowany do młodzieży i nauczycieli. Drugi skierowany był do rodziców młodzieży i dotyczył metod przeciwdziałania uzależnieniom, sygnałów ostrzegawczych wskazujących na kontakty młodych ludzi z narkotykami.
7. Wiosną i jesienią 2011 r. podobnie jak w latach ubiegłych, dofinansowano łączną kwotą 12 000,00 zł realizację programu „ Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. Program realizowany był przez Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. Objęto nim 60 osób, rodziców dzieci w różnym wieku od przedszkola po gimnazjum. Realizowany był w formie warsztatów w wymiarze 160 godzin, prowadzonych przez dwie osoby – psychologa i pedagoga. Głównym celem programu była zmiana postaw rodzicielskich, budowanie podmiotowej relacji z dzieckiem w rodzinie, budowanie autorytetu rodzicielskiego opartego na odpowiedzialności za dziecko i akceptowaniu jego uczuć. Realizację projektu uczestnicy ocenili bardzo wysoko.
8. We wszystkich placówkach wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie miasta Konina i dotowanych przez Miasto Konin realizowane są programy profilaktyczne w większości są to programy rekomendowane przez PARPA i MEN np.: „Spójrz inaczej”, „Starszy brat, starsza siostra”, „Spójrz inaczej na agresję”.
9. Kwotą 4 920,00 zł dofinansowano realizację w lokalnym radio cyklicznej audycji nt. przeciwdziałania uzależnieniom „ 10 minut”. Audycja adresowana była do młodych ludzi (uczniów i studentów) oraz ich rodziców. Zawierała następujące informacje: czym jest uzależnienie i jak powstaje; jak alkohol/narkotyki działają na organizm i jakie szkody wywołują; jakie są konsekwencje picia/zażywania; uzależnienie a przemoc domowa; czemu młodzież sięga po używki; czy rodzice mogą zapobiec kontaktom swoich dzieci z narkotykami bądź alkoholem; jak rozpoznać symptomy i gdzie szukać pomocy; co to jest współuzależnienie. Audycja miała charakter dynamiczny, oparta była o rozmowy z osobami borykającymi się z uzależnieniem własnym bądź się z nim zetknęły. O porady i opinie pytano ekspertów z MONAR – u, terapeutów, psychoprofilaktyków i innych specjalistów.

10. Dla placówek oświatowych zakupiono materiały edukacyjne do realizacji zajęć profilaktycznych (filmy edukacyjne oraz pozycje książkowe z zakresu profilaktyki narkomanii) za łączną kwotę 2 318,71 zł.

Zadania specyficzne dla profilaktyki narkomanii realizowali pracownicy Punktu konsultacyjnego MONAR:

1. Pracownicy Punktu w 2011 r. prowadzili spotkania edukacyjne o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień oraz profilaktyką HIV/AIDS dla uczniów szkół gimnazjalnych i studentów oraz spotkania informacyjno – edukacyjne dla rodziców, nauczycieli i pedagogów szkolnych. Oddziaływaniami objęto około 808 osób. Uczestnicy spotkań poznawali negatywne skutki zażywania substancji psychoaktywnych. Pracownicy MONAR przeprowadzali również wywiady profilaktyczne dla rodziców pn. „Kochaj mądrze, ufaj rozsądnie. Szukaj porozumienia ze swoim dzieckiem”, których celem było dostarczenie uczestnikom wiedzy na temat zjawiska stosowania substancji psychoaktywnych przez młodzież. Głównym celem wywiadów profilaktycznych była ochrona młodych ludzi przed szkodami spowodowanymi przyjmowaniem używek, nawiązywanie współpracy z rodzicami i podjęcie wspólnych działań.
2. Terapeuta MONAR-u odbył dwa spotkania szkoleniowe z 13 pracownikami Izby Wyrzeźwień w Koninie, w trakcie których omawiano głównie alkoholizm jako chorobę ale też tematykę dotyczącą uzależnień mieszanych (alkohol/narkotyki).
3. W 2011 r. MONAR realizował program pt. „Ulica nie dla mnie”, w ramach którego prowadzono grupy socjoterapeutyczne. Głównym celem programu była poprawa funkcjonowania społecznego i emocjonalnego młodzieży zagrożonej demoralizacją, przestępczością i uzależnieniem. W spotkaniach udział brała młodzież z Pogotowia Opiekuńczego w Koninie i z Ochotniczego Hufca Pracy.

IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Samorząd Miasta Konina stara się współpracować ze wszystkimi organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz osobami fizycznymi, które w jakikolwiek sposób mogą przyczynić się do rozwiązywania problemów narkomanii.

1. Wzorem lat ubiegłych kwotą 95 000,00 zł wsparto realizację zadania publicznego „Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkotykowym”. Realizatorem tego zadania było Stowarzyszenie MONAR.
2. Współpracowano z Komendą Miejską Policji szczególnie w zakresie działań profilaktycznych. Zakupiono dla potrzeb instytucji narkotesty do badania kierowców na obecność narkotyków w organizmie.
3. Współorganizowano szkolenie dla dyrektorów szkół i pedagogów z zakresu oddziaływań substancji psychoaktywnych na zachowanie człowieka.

4. W ramach kształcenia kadry specjalistów, którzy pomagają w rozwiązywaniu problemu narkomanii, dofinansowano kwotą 1 200,00 zł szkolenie dla jednej osoby w zakresie specjalisty Instruktora Terapii Uzależnień.

V. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

Zadanie w tym obszarze działania realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie. W 2011 r. z pomocy tej instytucji korzystało 19 rodzin, w których występował problem narkotykowy. Pracownicy Ośrodka objęli te rodziny poradnictwem interdyscyplinarnym. Istotnym elementem pracy z rodziną była praca socjalna i kontrakt socjalny. Praca nad rodziną miała ją wzmocnić, a także pobudzić, do aktywnego włączania się w przewyżanie trudnej sytuacji. Do Klubu Integracji Społecznej MOPR w 2011 r. zgłosiły się trzy osoby z problemem narkotykowym.

Dane epidemiologiczne z terenu miasta Konina prezentowane są każdorazowo w części diagnostycznej Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Ogółem na realizację Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Konina wydatkowano w 2011 r. kwotę 103 000,00 zł / z rozdziału 85153 – przeciwdziałanie narkomanii/.

**Zastępca Prezydenta
Miasta Konina**

/-/ Dariusz Wilczewski